

[Ole Bjørn Kraft.]

— og jeg synes, at den gennem den indledning, vi har fået af den højtærede minister, og igennem, hvad der hidtil er sagt, også har bidraget til — en klargørelse af den stilling, vi er i, de farer, som truer, og de muligheder, der foreligger.

Ministeren brugte det udtryk, at vi måtte ikke dramatisere begivenhederne. Jeg tænker, at den højtærede minister hermed mener, at vi ikke må overdramatisere dem. Det vil nu være meget vanskeligt at gøre det. Begivenhederne i sig selv er meget dramatiske. Vi behøver blot at tænke på overskriften i dagens avis, hvorefter den russiske forsvarsminister erklærer, at han ved hjælp af det russiske raketvåben vil udslette de baser, hvorfra eventuelle spionfly kan starte. Jeg tror ikke, vi her i denne sal kan dramatisere situationen mere, end den sovjetrussiske forsvarsminister i dag har gjort, og at der egentlig gennem denne udtalelse i et lynglimt er givet os et billede af det drama, som verden står midt i.

Nej, vi bør ikke overdramatisere situationen. Det er heller ikke nødvendigt, den er stærk nok i sig selv. Vi bør pege på dens realiteter, og her kan jeg måske tilføje: se dem i øjnene, ikke som strudsen stikke hovedet i busken, fordi virkeligheden er for farlig og for fjendtlig at iagttage.

En af de realiteter, som der er grund til at sætte en streg under i dag, er, at vi stadig er midt i den kolde krig, at den på ingen måde er afsvækket eller afsluttet. Dette er jo en stor skuffelse for den vestlige verden. Vi havde næret store forventninger om, at det arbejde, der var blevet gjort, den indsats, der fra de ledende statsmænds side var gjort for at berede vejen for en afspænding, dog skulle give et aller andet resultat, en mildelse, men det er ikke sket. Vi er midt i den kolde krig. Det er et ubestemt udtryk. Hvad er den kolde krig? Man har kaldt den ideologernes krig, en kamp mellem modstående ideologier, med understregning af ordet kamp. Efter hvad der er blevet refereret for mig, har den norske konge for nylig om den kolde krig brugt det udtryk, at det er kampen om menneskenes sind, der foregår, det vil sige et forsøg på at beherske menneskenes sind, at hverve dem for sit

specielle formål. Det er et andet udtryk for ønsket om at dominere verden, om direkte eller indirekte at tilkæmpe sig et herredømme over begivenhederne i verden.

Et udtryk for det egentlige, det, der ligger bag det hele, bag kommunismens stræben, bag dens stadige fastholden som sit mål: den direkte eller indirekte beherskelse af verden, finder man jo i spændingen mellem øst og vest. Alle bestræbelser fra vestens side har i de forløbne år været rettet imod at dæmpe denne spænding, at mildne den, således at man — til trods for alle modsætninger og til trods for, har man vel lov at sige, usandsynligheden derfor — kunne finde frem til en form for samarbejde, så man kunne undgå, at spændingen endte med krig. Der står i dag to grupper over for hinanden. De er dels politiske magtgrupper, dels noget meget mere, og det, der giver indholdet i det drama, der udspiller sig, er, at de to grupper har fuldstændig modstående anskuelser med hensyn til, hvorledes samfundsformen bedst skal indrettes — og endnu vigtigere, endnu mere afgørende: fuldstændig modstående opfattelser af menneskets stilling, menneskets rettigheder, dets ret til at leve under lovens værn — en værdi i sig selv — menneskets forhold til Gud, menneskets forhold til magten og til staten. Og det er denne baggrund, på hvilken udenrigspolitikken udspiller sig.

Topmødet var jo tænkt som et middel til den afspænding, vi alle ønsker, et middel til, til trods for de nævnte modsætninger, at finde frem til en samlivsform, og derfor er der overalt i vesten en bitter skuffelse over, at dette topmøde blev standset, endnu inden det var begyndt. Det ærede medlem hr. Per Hækkerup har allerede gjort nogle bemærkninger om årsagen til, at topmødet standsede, og jeg vil også gerne for mit vedkommende gøre nogle betragtninger gældende.

Det er vel muligt at forstå, at det, man kalder spionflyet, har vakt vrede i Sovjetunionen, men det vil ikke i vesten kunne accepteres som rimeligt, at den kendsgerning, at man afslørede dette spionfly, skulle anvendes til at bryde forhandlings-tråden i sønder og gøre det på den måde, som det skete. Vor betragtning ville vel i virkeligheden have været en helt anden